

Umeå universitet

901 87 Umeå

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2008-04-01
Reg.nr 83-867-08

Anhållan om fortsatt tillstånd att anordna skriftligt antagningsprov till Språkkonsultprogrammet vid Umeå universitet

Ärendet

Umeå universitet ansöker om fortsatt tillstånd att få anordna ett skriftligt antagningsprov till Språkkonsultprogrammet. Umeå universitet önskar använda provresultatet som behörighetskrav, tillsammans med lägst betyget godkänd i svenska B/svenska 2B samt i engelska B. Högskoleverket beslutade 2005-12-15 att bifalla universitetets ansökan och tillståndet gällde för antagningen till höstterminen 2006. Universitetet skulle senast den 1 oktober 2006 inkomma med rapport om erfarenheterna från antagningen. Denna rapport inkom 2008-02-15 till Högskoleverket. Ansökan om fortsatt tillstånd inkom i samband med denna rapportering. Antagning till programmet görs vartannat år.

Utöver grundläggande behörighet, önskar universitet att få använda behörighetskraven

- A) Lägst betyget godkänd i svenska B/svenska 2B samt i engelska B
- B) Mycket god förmåga att uttrycka sig i skrift på svenska och engelska vilket dokumenteras vid antagningsprovet.

Urvalet sker via betyg/högskoleprov (60/40 procent).

Beskrivning av antagningsprovet

Provet består av fyra uppgifter.

1. En vetenskaplig text ska omarbetas till en populärvetenskaplig text. De prövandes förmåga att uttrycka sig i skrift samt deras genrekänsla prövas. Uppgiften är en så kallad spärruppgift och den som inte blir godkänd på denna är inte med i den fortsatta bedömningen.
2. En längre informativ text omarbetas så att den passar i en faktaruta. Här prövas den sökandes förmåga att snabbt kunna hitta den mest väsentliga informationen och förmågan att sammanställa den på ett översiktligt sätt.

3. En avancerad text omformuleras till en läsvänlig och lättförståelig text (klarspråk). Den sökandes läskunskaper och förmåga att uttrycka sig klart och tydligt prövas.
4. Översättning av en svenska text till engelska. Den sökandes förmåga att uttrycka sig på engelska samt den sökandes ordkunskap prövas.

Förutom dessa ovanstående uppgiftsspecifika bedömningsgrunder, ska den sökande uppfylla följande kriterier för att bli godkänd på provet:

- att instruktionerna har följts
- att alla uppgifter är slutförda
- att texternas disposition är tydlig
- att ett korrekt språkbruk används
- att texterna är stilistiskt konsekventa.

Provet är obligatoriskt för att kunna antas till programmet. Provet tar cirka sex timmar att genomföra och kan genomföras på två olika orter i landet.

Uppföljning av tidigare användning av antagningsprovet

Sammanlagt sökte 123 personer, varav 58 i första hand, till Språkkonsultprogrammet vid Umeå universitet till höstterminen 2006. Sammanlagt 54 deltog vid provtillfället; 44 lämnade in svar, medan tio stycken lämnade in blankt. Trettiofyra stycken blev godkända på provet och av dessa tackade 24 stycken ja till sin plats.

De studenter som antagits presterar bra och genomströmningen låg 2007 på 91 procent. Fördelningen av G och VG på kurserna ligger på ungefär 50 procent.

I uppföljningen anges att antagningsprovet är en förutsättning för programmet. Användningen av provet har lett till en kompetensmässigt homogen studerande-grupp som redan från början av utbildningen har en hög språkfärdighetsnivå.

Högskoleverkets bedömning

De behörighetskrav som får ställas på en utbildning på grundläggande nivå som riktar sig till nybörjare ska, enligt 7 kap. 8 § högskoleförordningen, vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Enligt samma paragraf får kraven avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella eller specialutformade program eller motsvarande kunskaper, och
2. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Enligt 7 kap. 11 § får Högskoleverket ”medge att högskolan för tillträde till en viss utbildning ställer upp andra krav enligt 8 § första stycket än de som följer av standardbehörigheter som behövs för den utbildningen.”

Högskoleverket har i ”Riktlinjer för beslut om tillstånd att använda andra behörighetsvillkor än standardbehörigheter” angett utgångspunkter för Högskoleverkets bedömningar av ansökningar om andra behörighetskrav. Där framgår att Högskoleverket anser att en standardbehörighet i normalfallet bör användas som behörighetsvillkor. Vidare framgår att förkunskapskraven bör vara så enkla, tydliga och likvärdiga som möjligt. Alternativa krav ska vara enkla att förstå för den sökande och de ska i största möjliga mån vara utformade och formulerade på ett entydigt sätt för att undvika tolkningsproblem.

Högskoleverkets bedömning är att det prov som Umeå universitet vill använda är nödvändigt för att universitetet ska kunna bedöma de sökandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare används ett liknande prov vid motsvarande utbildning vid Stockholms universitet.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar att Umeå universitet får använda följande behörighetskrav utöver grundläggande behörighet:

- A) *Lägst betyget godkänd i svenska B/svenska 2B samt i engelska B*
- B) *Mycket god förmåga att uttrycka sig i skrift på svenska och engelska vilket dokumenteras vid antagningsprovet.*

Urvalet sker via betyg/högskoleprov (60/40 procent).

Beslutet gäller för tre antagningsomgångar från och med antagningen till höstterminen 2008. Därefter ska Umeå universitet inkomma med en uppföljning av användningen av antagningsprovet. I uppföljningen ska följande ingå: uppgifter om antal sökande respektive antagna, jämförelsetal för antagna respektive icke-antagna, de studerandes prestationer och genomströmning. I samband med uppföljningen kan Umeå universitet ansöka om fortsatt tillstånd.

Högskoleverket förutsätter att information till presumtiva sökande innehåller en noggrann beskrivning av antagningsprovet samt hur bedömningen av de sökandes svar genomförs.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av Åsa Rurling, utredare.

Leif Strandberg

Åsa Rurling